

Inbreng Stichting Hergebruik NU

Rondetafelgesprek Nationaal Burgerberaad Klimaat, 1 oktober 2026, Blok 2: Spullen gebruiken

Stichting Hergebruik NU is de brancheorganisatie voor de Nederlandse hergebruiksector. Onze leden, producenten, wasstraten, logistieke partijen en techplatforms, investeerden de afgelopen jaren fors in hergebruiksystemen voor bекers en bakjes bij horeca, evenementen, stadions, kantoren, scholen en luchthavens. Ons doel: hergebruik de norm maken in food & beverage, op weg naar een volledig circulaire economie in 2050.

Wij leveren graag inbreng op het onderdeel 'Spullen gebruiken'. Hergebruik van verpakkingen is precies het type verandering waar het Burgerberaad Klimaat mensen naartoe wil bewegen: minder wegwerp, langer gebruik van producten, en gedeelde verantwoordelijkheid tussen overheid, bedrijfsleven en consument.

1. Stabiel beleid is de belangrijkste hefboom

Sinds 1 januari 2024 geldt een verbod op wegwerpbekers en -bakjes met plastic bij consumptie ter plaatse, met hergebruik als norm. Herhaalde versoepelingen, voor horeca, dagattracties en sportverenigingen, ondermijnen dit beleid en het reductiedoel van 40% minder wegwerpbekers/-bakjes in 2026 (t.o.v. 2022) wordt hierdoor niet gehaald. Ondernemers die al investeerden in hergebruik komen op achterstand te staan. Wij vragen de Kamer: handhaaf de 2024-norm en sta geen nieuwe uitzonderingen meer toe. Stel hergebruik boven recycling conform de ladder van Lansink.

2. Onderscheid ter plaatse en to-go

Hergebruik werkt bewezen goed bij consumptie ter plaatse en moet daar de norm blijven. Voor onderweg is tijd nodig om te investeren; concrete hergebruikdoelstellingen geven de markt houvast zonder de norm los te laten.

3. Zet EPR-budget gericht in voor hergebruik

Artikel 53 lid 3 van de Europese Verpakkingsverordening (PPWR) verplicht lidstaten ervoor te zorgen dat producentenverantwoordelijkheidsorganisaties (zoals Verpact) en statiegeldsystemen een deel van hun budget besteden aan preventie en hergebruik, zonder daarbij een minimumpercentage voor te schrijven. Frankrijk vult dit al concreet in: CITEO besteedt sinds 2023 jaarlijks minimaal 5% van de producentenbijdragen aan hergebruiksystemen, aangevuld met 0,5% voor bewustwording sinds 2024. De Kamer vroeg de regering hier al in maart 2024 om onderzoek naar te doen (motie-Gabriëls, 32852-306); dat onderzoek ('Circulaire instrumenten UPV') ligt sinds mei 2025 klaar. Het UPV-doorontwikkeltraject eind 2026 is het natuurlijke moment om een concreet minimumaandeel vast te leggen, zonder beroep op de rijksbegroting, want het gaat om bestaande EPR-bijdragen.

4. Gelijk speelveld in subsidies

Er zijn overheidsmiddelen voor recyclingtechnologie, terwijl subsidies voor de implementatie van hergebruiksystemen worden stopgezet. Hergebruik staat hoger op de R-ladder dan recycling en verdient minimaal een gelijkwaardige ondersteuning bij de herziening van het subsidie-instrumentarium.

5. Kwaliteit en bescherming van de markt

Bescherm de sector tegen goedkope, kortlevende import van buiten Europa. Kwaliteitseisen aan herbruikbare бекers en bakjes borgen vertrouwen en levensduur, en beschermen Europese producenten die al fors investeerden in hergebruik.

Onze oproep aan de commissie

- Handhaaf de 2024-norm voor wegwerpbekers en -bakjes; sta geen nieuwe uitzonderingen toe.
- Leg bij het UPV-doorontwikkeltraject eind 2026 een minimumaandeel van het EPR-budget vast voor hergebruik en preventie.
- Herstel het gelijke speelveld: ondersteun hergebruik gelijkwaardig aan recycling in het subsidie-instrumentarium.
- Borg kwaliteitseisen en bescherm tegen import van niet-duurzame producten van buiten Europa.
- Stimuleer statiegeld en consumentvriendelijke retoursystemen.

Hergebruik is precies het soort concrete, betaalbare gedragsverandering die het Burgerberaad Klimaat voor ogen heeft: minder afval, langer gebruik van producten, gedeelde verantwoordelijkheid tussen overheid, bedrijfsleven en consument. Onze sector staat klaar om te investeren en op te schalen. Wat ontbreekt is bestendig beleid.